

UTRECHT ACTIVITEITENVERSLAG 2020

Art.1 MN

MIDDEN NEDERLAND
voor gelijke behandeling
tegen discriminatie

COLOFON

Dit is een uitgave van:

Art.1 Midden Nederland
Kaap Hoorndreef 42
3563 AV Utrecht
030-232 86 66
www.art1mn.nl
info@art1mn.nl

Meer informatie

Met vragen kunt u terecht bij:
info@art1mn.nl

© 2021, Art.1 Midden Nederland, Utrecht

Vormgeving

Miriam Fuselier

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of overgenomen worden zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Dit activiteitenverslag 2020 is een voorschot op de multi-agency rapportage 2020 die ook in 2019 is uitgebracht. Door vertragingen bij het aanleveren van politiecijfers wordt de multi-agency rapportage later in 2021 uitgebracht als onderdeel van de publicatie van de landelijke cijfers van de regionale meldpunten die deel uitmaken van de Landelijke Vereniging tegen Discriminatie (Discriminatie.nl). Het Ministerie van Binnenlandse Zaken is van deze situatie op de hoogte.

UTRECHT ACTIVITEITENVERSLAG 2020

MIDDEN NEDERLAND
voor gelijke behandeling
tegen discriminatie

Teamsessie bij De Kwekerij in Utrecht, juni 2020

VOORWOORD

VOORWOORD

Ook de tweede helft van 2020 stond in het teken van de wereldwijde coronapandemie. Na een tijdelijke versoepeling van de maatregelen in de zomermaanden, gingen de besmettingscijfers in het najaar weer omhoog met de nodige gevolgen: steeds strengere variaties op diverse lockdown-scenario's.

Uitsluiting op basis van een handicap of chronische ziekte

De effecten van de coronapandemie en aanverwante beperkende maatregelen hadden gevolgen voor de doelgroep van mensen die leven met een handicap of chronische ziekte. Zo kwamen er bij Art.1 MN meldingen binnen van burgers in een rolstoel die werden geweigerd in winkels omdat het in de eerste instantie niet tot het brede publiek was doorgedrongen dat een 'mandjesplicht' in een etablissement niet noodzakelijkerwijs verenigbaar is met het zelf bedienen (aan de wielen draaien) van de rolstoel. De 'mondkapjesplicht' blijft een opgave voor bepaalde chronisch zieken. Een onschuldig mondkapje leidt bij hen tot problemen in het dagelijks functioneren. Bijvoorbeeld voor mensen met een huidaandoening kan een mondkapje zorgen voor ernstige verwondingen aan de huid. Daar tegenover staat dat een 'vaccinatieplicht' vooralsnog niet tot de wettelijke mogelijkheden behoort en dat het noodzakelijk is om met de verschillende partijen in dialoog te blijven om ervoor te waken dat er geen maatschappelijke tweedeling ontstaat of (onbedoelde) uitsluiting op basis van gevaccineerden en niet-gevaccineerden.

Meldingen op basis van ras

De echo's van de Black Lives Matter-beweging uit het voorjaar bleven nagalmen in het najaar. Met de helft van de meldingen die geregistreerd werden in 2020 op basis van de discriminatiegrond ras (afkomst), kan er geconcludeerd worden dat betrokken doelgroepen zich gesterkt voelden door de actualiteit en voorvallen van racisme durfden te melden bij Art.1 MN. Het moge duidelijk zijn dat er een grotere bewustwording is ontstaan door Black Lives Matter. De hoop is dat dit bewustzijn zich consolideert in concrete beleidsmaatregelen en acties om discriminatie te voorkomen.

Discriminatie op basis van andere gronden

Woningmarktdiscriminatie, arbeidsmarktdiscriminatie en het LHBTQI+ dossier kregen ook de nodige aandacht in 2020. Uit verschillende onderzoeken bleek dat discriminatie op deze terreinen hardnekkig was en dat betrokken partijen en stakeholders ondersteuning nodig hebben om het ongeoorloofd onderscheid actiever te kunnen bestrijden. Voor Art.1 MN is het prioritair om betrokken te blijven bij diverse lopende trajecten bij bovengenoemde thema's.

Inclusie-agenda's in de provincie Utrecht

Plannen uit 2019 voor het ontwerpen van nieuwe antidiscriminatie-agenda's bij verschillende gemeenten in de provincie, waaronder in Utrecht en Amersfoort, kregen, aangewakkerd door de actualiteit, een extra impuls. Art.1 MN nam actief deel aan diverse consultatie- en adviestrajecten voor verschillende plannen en nota's. We kijken uit naar de verdere samenwerking met de Gemeente Utrecht en de resultaten van deze fantastische plannen op de middellange en lange termijn.

Voor u ligt het activiteitenverslag van 2020. Met een toename in het aantal meldingen in 2020 ten opzichte van 2019 sluiten we het bijzondere jaar 2020 af.

#utrechteltmee
#jijtelmee
#vooralnu

Bernice Calmes
Directeur Art.1 Midden Nederland

Kaartenactie #jijtelmee, december 2020

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	9
KLACHTBEHANDELING/MELDPUNT	17
MONITORING & RAPPORTAGE	18
LANDELIJK NETWERK	18
INFORMATIEVOORZIENING & VOORLICHTING	19
MELDINGSBEREIDHEID	19
EDUCATIE SCHOLEN	22
EDUCATIE PROFESSIONALS	23
KLEURLES	26
ARBEIDSMARKTDISCRIMINATIE	27
MOSLIMDISCRIMINATIE	33
LHBTI+	34
HORECA/PANEL DEURBELEID	36
HANDICAP/CHRONISCHE ZIEKTE	36
ONTMOETING BUURT & WIJK	37
PIETENPACT	38
BITTERZOETE ROUTE	39
MENSENRECHTENCOALITIE	40
SPORTAKKOORD	43
PUPS: UTRECHT ZIJN WE SAMEN	43
WONINGMARKTDISCRIMINATIE	44
ROLMODELLEN	44
EVENEMENTEN EN 5 MEI	45
ACTUALITEITEN	46
DIVERSITEITSPRIJS & ABK-PRIJS	47
NETWERKEN	47
URENVERANTWOORDING	48
BIJLAGEN	51

Veelgebruikte afkorting

Art.1 MN

Stichting Art.1 Midden Nederland

VERANTWOORDING ACTIVITEITEN 2020

KLACHTBEHANDELING/MELDPUNT

Prestatie afspraken	Realisatie jan - dec 2020
Klachtbehandeling en registratie	Meldingen waar de gemeente Utrecht de woonplaats was van de melder: 352. Van deze meldingen gingen er 140 over het Radio 10-lied.
Afstemming met de gemeente Utrecht	Meldingen waar de gemeente de plaats van het voorval was: 237. In 2019 ging het om 176 meldingen van inwoners van Utrecht en 172 voorvallen in de gemeente. Circa 19 contactmomenten met beleidsadviseur Lisalotte Lemmen en 3 contactmomenten met wethouder Linda Voortman.

In 2020 werden er 352 meldingen gedaan door inwoners van de gemeente Utrecht. 140 van deze meldingen gingen over het carnavalslied van Radio 10 waarin beledigende tekst was opgenomen over burgers van Zuid en Zuidoost Aziatische herkomst. 237 meldingen die in 2020 werden gedaan hadden betrekking tot een incident in de gemeente. In 2019 kwamen er 176 meldingen binnen van inwoners van de gemeente Utrecht. 172 meldingen gingen toen over een incident dat zich in de gemeente afspeelde. Zie Bijlage 1 voor een meer uitgebreid overzicht en een analyse van de meldingscijfers.

Contactmomenten gemeente Utrecht

De contactmomenten tussen Art.1 MN en de ambtenaren waren veelvuldig en vloeiend in 2020. Met de contactambtenaar van Art.1 MN Lisalotte Lemmen waren er circa 19 (formeel) contactmomenten. Met de wethouder Linda Voortman waren er 3 formele contactmomenten waaronder 1 kennismakingsbijeenkomst vanwege de benoeming van Bernice Calmes als nieuwe directeur bij Art.1 MN.

MONITORING & RAPPORTAGE

Prestatie afspraken	Realisatie jan - dec 2020
Rapportage en monitoring	Gerealiseerd in april 2020
Nieuwe Monitor discriminatie	In 2021 wordt de nieuwe gemaakt
Factsheets & trendrapportages	<ul style="list-style-type: none">• 5 mensenrechtenverslag in Corona• Factsheet islamofobie bij bekeerlingen• Factsheet regenboogvlag• Factsheet sinterklaasfeest• Factsheet verdachte vragen tijdens een sollicitatie• Juridisch kader en artikel woningmarktdiscriminatie

De Monitor Discriminatie 2019: Provincie Utrecht (multi-agency rapportage) is gerealiseerd in april 2020. In 2021 wordt er een nieuwe gemaakt.

Door middel van enkele factsheets en nieuwsberichten hebben wij ook over andere zaken gerapporteerd. In het geval van de regenboogvlag en het sinterklaasfeest is er ook sprake van het monitoren van ontwikkelingen in de provincie. De gemeente vroeg specifiek om rapportages over mensenrechten in tijden van corona. De volgende publicaties zijn gerealiseerd

- 5 mensenrechtenrapportages in coronatijd (zie ook onder Mensenrechtencoalitie)
- Factsheet islamofobie bij bekeerlingen
- Factsheet regenboogvlag
- Factsheet sinterklaasfeest
- Factsheet verdachte vragen tijdens een sollicitatie aantekeningen
- Juridisch kader en artikel woningmarktdiscriminatie

De publicaties zijn beschikbaar op de website.

LANDELIJK NETWERK

De samenwerking op landelijk niveau kreeg een nieuwe impuls na de zomer van 2020. Naar aanleiding van de oproep van de Landelijke Vereniging tegen Discriminatie om tot een Deltaplan tegen Discriminatie te komen, besloten de wethouders van de G4 gemeenten om nauwer met elkaar te gaan samenwerken op het gebied van antidiscriminatiebeleid en goede praktijken uit te wisselen. Deze nauwere samenwerking tussen G4 gemeenten resulteerde in een nauwere samenwerking

tussen G4 Antidiscriminatievoorzieningen. Bij de samenwerking tussen Antidiscriminatievoorzieningen wordt er gesproken van een G4 - plus samenwerkingsverband vanwege de regionale betrokkenheid van Den Haag en Haaglanden alsmede de Provincie Utrecht. In 2020 vonden er vier directeurenoverleggen plaats evenals twee bijeenkomsten met ADV directeuren in G4 - plus verband.

INFORMATIEVOORZIENING & VOORLICHTING

Prestatie afspraken	Realisatie jan - dec 2020
Informatieverzoeken	2020 82 informatieverzoeken 2019 waren dit er 51

In 2020 kwamen er 82 verzoeken om informatie en advies binnen van inwoners en organisaties uit de gemeente Utrecht. In 2019 waren dit er 51. De informatieverzoeken waren als gebruikelijk divers van aard, en betrokkenen deden relatief vaak een beroep op de unieke kennis en expertise van Art.1 MN voor wat betreft gelijke behandelingswetgeving en werkbare formules voor praktische toepassingen op de werkterreinen van inclusie, diversiteit en preventie van discriminatie.

MELDINGSBEREIDHEID

Prestatie afspraken	Realisatie jan - dec 2020
15 Vraaggestuurde voorlichtings-bijeenkomsten	Door corona niet volledig gerealiseerd <ul style="list-style-type: none">• 6 informatiesessies voor studenten bij de Oase waarvan 1 online• 3 informatiesessies met de Zuid en Zuidoost Aziatische gemeenschap waarvan 2 online• 3 informatiesessies met de Moslimgemeenschap waarvan 2 online
Netwerkkonderhoud	<ul style="list-style-type: none">• Ondanks corona vaak en veelvuldig contact met partners in de stad (telefonisch of online)• Gerealiseerd. 12 nieuwsbrieven gepubliceerd. #jijtelmee campagne.• Communicatie, digitale publiciteit middels nieuwsbrieven, social media, websites, interviews

Vorig jaar verzond Art.1 MN iedere maand een nieuwsbrief. Er is extra veel aandacht besteed aan meldingsbereidheid via social mediakanalen, bijvoorbeeld door de #jijtelmee-campagne en online interviews. Ook is er een nieuwe website gelanceerd vooral gericht op het vergroten van het gebruikersgemak van potentiële melders.

#JIJTELMEE

VEEL GEZONDHEID
TOEGEWENST

1,5 M

STAY SAFE

1,5 M

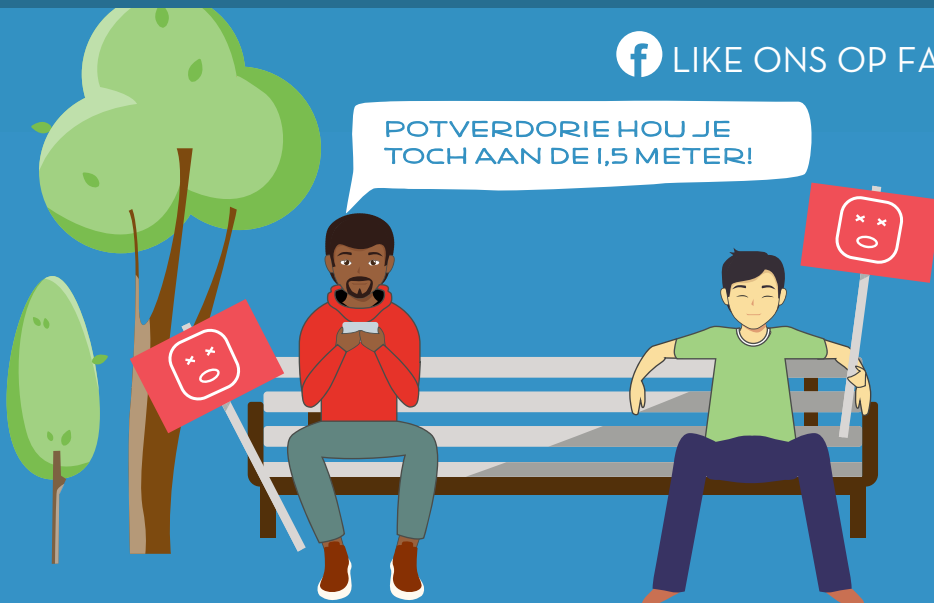
VEEL SUCCES VANDAAG

IEDEREEN IS BEZORGD: GEEF ELKAAR EEN TEKEN VAN MEDELIVEN

 LIKE ONS OP FACEBOOK

POTVERDORIE HOU JE
TOCH AAN DE 1,5 METER!

1,5 M

DISCRIMINATIE EN BELEDIGINGEN ZIJN HIERBIJ NIET NODIG

De social media-campagne met de hashtag #jijtelmee werd vrijwel direct na de uitbraak van het coronavirus ontwikkeld door Art.1 MN. DDe aanleiding was de agressie die werd ervaren door personen met een niet-traditioneel (niet wit) Nederlands uiterlijk. Die werden op straat en in andere gelegenheden uitgescholden of onheus bejegend (bijvoorbeeld met beschuldigingen dat zij verantwoordelijk zouden zijn voor de verspreiding van het coronavirus). De campagne was bedoeld om enerzijds bewustwording te genereren (in brede zin) en om doelgroepen met een risico op uitsluiting en microagressie steun te bieden en aan te moedigen om te blijven melden. Anderzijds was #Jijtelmee ook een initiatief om de naamsbekendheid van Art.1 Midden Nederland in coronatijden te vergroten.

HOOGTEPUNTEN EN RESULTATEN

Totaal aantal keren bekeken:	3.150
Totaal aantal leuk gevonden:	215
Totaal aantal keren gedeeld:	62

EDUCATIE SCHOLEN

Prestatie afspraken	Realisatie jan - dec 2020
Borging in curriculum en gebruik maken expertise Art.1 MN	BO: 0
35 lessen Voortgezet O.	VO: 3 online lesbrieven op maat. 9 fysieke lessen Week tegen Pesten HBO: 4 lessen 3 ^e jaars PABO, 1 online college 6 klassen 1 ^e jaars pedagogiek HU 1 Online lesbrieff op maat 3 klassen PABO 3 ^e jaar HU
Overig educatie: ontwikkeling nieuwe educatieprojecten, innovatie, lesmateriaal, nieuwe samenwerkingsverbanden, deelname aan projecten als Human Library, coördineren ZZP-pool, mee-organiseren landelijke bijeenkomst trainers ADV's	6 nieuwe online lesbrieven BO 6 nieuwe online lesbrieven VO 2 nieuwe lessen VO Human Library online : 1x Critical Mass: 1 train-de-trainer
Scholen helpen diversiteit en non-discriminatie in beleid op te nemen	Bijdrage onderzoeken door studenten en scholieren uit VO, mbo, hbo: 5x Bijdrage aan Online conferenties: - Arguments Against Aggression conferentie; opname presentatie over Microagressie en LHBTIQ+ en Art.1 MN. College wordt online aangeboden en tijdens conferentie in 2021 gepresenteerd. Deelname webinars: • Online lesgeven BO (ADV Kennerland) • Toegankelijk onderwijs (ECIO)

Een aantal weken na de uitbraak van het coronabrieven, ontwierp Art.1 MN een online cursusaanbod. Dit aanbod is middels online mailingen gedurende het jaar meerdere malen bij onderwijsinstellingen onder de aandacht gebracht. Door het coronavirus is de fysieke toegankelijkheid tot scholen in 2020 beperkt mogelijk geweest. In september leken fysieke gastlessen weer mogelijk, er hebben er toen gastlessen plaats gevonden. Begin oktober werd echter duidelijk dat dit niet meer verantwoord was en heeft Art.1 MN besloten om tot 1 januari geen fysieke gastlessen meer te verzorgen. Verschillende vragen en informatieverzoeken van scholieren en studenten voor bijdrages aan schoolopdrachten en onderzoeken werden afgehandeld. Naarmate het online onderwijs bij de HBO de norm werd, zijn online gastcolleges en lesbrieven ontwikkeld.

EDUCATIE PROFESSIONALS

Prestatie afspraken	Realisatie jan - dec 2020
10 trainingen professionals	26 trainingen voor professionals Ondersteuning organisatie van Diversiteitsweek bij gemeente Utrecht. • Digitale Human Library i.s.m. Bibliotheek Utrecht • Intern trainingsaanbod (uitvoering gefinancierd door afdelingen van Gemeente)

In tegenstelling tot de scholen, was er juist bij professionals een grotere interesse voor trainingen en deskundigheidsbevordering. Hierbij een greep uit de trainingsmomenten voor professionals:

Dialogsessies: Verborgen dynamieken en cultuursensitief werken

12 sessies gegeven aan ambtenaren van Dienst Werk en Inkomen van de Gemeente Utrecht

Trainingen: Omgangsvormen en Diversiteit

10 trainingssessies gegeven aan handhaving en toezicht ambtenaren van de Gemeente Utrecht

Training: Inclusief selecteren

2 trainingssessies gegeven aan managers & selecteurs en medewerkers van Matchpoint, Gemeente Utrecht

Training: Discriminatie en Racisme

1 trainingssessie gegeven aan docenten en medewerkers van Guido de Bres school in Amersfoort

Training: Interculturele Communicatie

1 trainingssessie gegeven aan hulpverleners en professionals van Tussenvoorziening in Utrecht

TESTIMONIALS TRAININGEN AAN PROFESSIONALS

“IK VOND HET MOOI OM TE ZIEN DAT EEN COLLEGA SINDS DEZE WORKSHOP ZICH VEEL BEWUSTER IS VAN DE MICROAGRESSIES DIE ZIJ HEEFT MEEGEMAAKT IN HET VERLEDEN. ZE BESEFT NU DAT DIT NIET OKÉ IS EN DAT ZE MEER WAARD IS DAN DAT. ZE KREEG JUIST MEE IN HAAR OPVOEDING DAT ZE ZICH MOEST AANPASSEN, MAAR DURFT NU MEER VOOR ZICHZELF OP TE KOMEN.”

Deelnemer, na training ‘Zo had ik het niet bedoeld - herkennen en adresseren van microagressies’

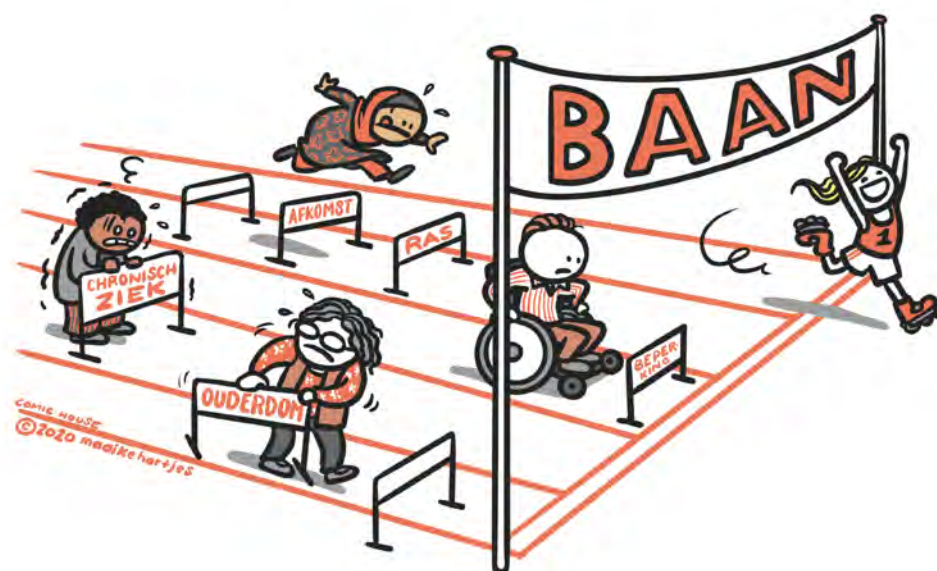
“NAAR AANLEIDING VAN DE TRAINING OVER HOE JE ALS LEIDINGGEVENDE ACTIEF AAN DE SLAG GAAT MET INCLUSIE, KIJK IK GRAAG HOE WE OP MIJN AFDELING HIER EEN TRAINING AAN KUNNEN WEIDEN. IK HEB HET ALS WAARDEVOL ERVAREN OM GEZAMENLIJK NAAR PERSPECTIEF EN BLINDE VLEKKEN TE KIJKEN, ZOWEL ALS PERSOON, ALS TEAM EN ORGANISATIE.”

Oud deelnemer en teamleider, na training ‘en nu gaan we door’ voor Management en Development dagen Gemeente

KLEURLES

Prestatie afspraken	Realisatie jan - dec 2020
Bespreekbaar maken van racisme op scholen door inzet theater activiteiten	10 voorstellingen + workshops in Utrecht en regio. Online productie van Kleurles gepromoot. 3 mailingen naar 200+ contacten om Kleurles onder de aandacht te brengen in onderwijs. Prestatieafspraken zijn i.v.m. corona verlengd tot april 2021.

Het bespreekbaar maken van racisme op scholen door middel van theater blijft nuttig en actueel. Echter, de uitbraak van de coronapandemie had ook op dit project een negatieve weerklank vanwege de beperkte fysieke toegang tot onderwijsinstellingen. Desondanks is een online versie van Kleurles gepromoot middels 3 mailingen onder 200 contacten. Het project wordt voortgezet in 2021.

ARBEIDSMARKTDISCRIMINATIE

Prestatie afspraken	Realisatie 30-6-2020
16 trainingen en workshops voor bedrijven	<ul style="list-style-type: none"> 7 trainingen (andere trainingen zijn vanwege corona geannuleerd). 2 x online training voor het netwerk van De Normaalste Zaak. Tijdens de sessie tips gegeven over diversiteit en inclusie bij personeel. Oordeel College over voorkeursbeleid naar deelnemers verstuurd. Diversiteitsweek Movisie (themasessie kennisweek gender en arbeidsmarkt). Adviezen gegeven en ideeën uitgewisseld over toekomstig beleid (arbeidsmarktdiscriminatie biculturele jongeren).
Dossier arbeidsmarkt op website actualiseren	<ul style="list-style-type: none"> Geactualiseerd, wordt in huisstijl gezet en op de site geplaatst.
Samenwerking Gemeente Utrecht actieagenda werkbeweging	<ul style="list-style-type: none"> Overleggen over Meldlijn Arbeidsmarktdiscriminatie, een project van de gemeente voor 3500 arbeidsgerechtigden met een achterstand op de arbeidsmarkt (aanvang 2021) Expertmeeting arbeidsmarktdiscriminatie, partijen: Gemeente Utrecht, SCP, en andere onderzoeksorganisaties
Deelname landelijke werkgroep Arbeidsmarkt ADV's	<ul style="list-style-type: none"> 2x overleg gevoerd met trainers van ADV's.
Sollicitatiesprekuren voor en door jongeren (Kanaleneiland)	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd
Viertal jongeren in beeld brengen vanwege inzet inclusieve arbeidsmarkt	Zie project 'Rolmodellen' in samenwerking met NJR en mbo werkgroep.

Ondanks corona was arbeidsmarktdiscriminatie een cruciaal onderwerp in 2020. De prestatieafspraken zijn dan ook voor een groot deel gerealiseerd. Ook zijn er regelmatig contacten geweest met het netwerk. Het belang van dit thema werd extra onderstreept door de resultaten van de Expertmeeting Arbeidsmarktdiscriminatie die de Dienst Werk en Inkomen in samenwerking met Art.1 MN organiseerde. Diverse toonaangevende partijen namen deel aan deze bijeenkomst, waaronder het College voor de Rechten van de Mens en het Sociaal Cultureel Planbureau. De gemeente Utrecht liet zich onder andere uitgebreid informeren over de inzet van 'Mystery Guests'.

Art.1
MIDDEN NEDERLAND
voor gelijke behandeling
tegen discriminatie

**MELDEN
NIET ALLEEN VOOR
JEZELF!**

Art.1
MIDDEN NEDERLAND
voor gelijke behandeling
tegen discriminatie

**MELDEN
NIET ALLEEN VOOR
JEZELF!**

Heb jij het gevoel dat je bij jouw sollicitatie, interview of een ander gesprek met de werkgever anders dan anderen bent behandeld? Is één van de onderstaande vragen aan jou gesteld?

- ? Wat is jouw gezinssituatie?
- ? Ben je gelovig?
- ? Hoe oud ben je?
- ? Ben je van plan om kinderen te krijgen?
- ? Moet je vaak naar het ziekenhuis?

Vragen zoals hierboven beschreven, hebben niks te maken met jouw competenties of vaardigheden. Dit betekent dat je wellicht ongelijk behandeld bent. Als je dit gevoel hebt, contacteer ons dan!

Je kunt ons contacteren door te bellen of te appen op 06-139 160 75. Je kunt ons (anoniem) bereiken om te vragen naar informatie, advies of om jouw ervaringen te delen. Art.1 Midden Nederland is er voor jou!

WHATSAPP
06 232 232 71
TELEFOON
030 232 86 66

WHATSAPP
06 232 232 71
TELEFOON
030 232 86 66

E-MAIL
INFO@ART1MN.NL
#MELDENHELPT
ART1 MIDDEN NEDERLAND
strijdende de land.nl/tegen discriminatie

FACE TO FACE
MAAK EEN AFSpraak
WWW.ART1MN.NL

De wethouder Linda Voortman verzorgde de inleiding van deze online expertmeeting.

Art 1 MN produceerde een factsheet verdachte vragen tijdens een sollicitatiegesprek. De factsheet is beschikbaar op de website van Art.1 MN.

De dagelijkse praktijk bij het solliciteren werd nogmaals duidelijk tijdens het sollicitatiesprek in Kanaleneiland. Gemiddeld 4 personen kwamen dagelijks langs (met name vrouwen, ouderen en jongeren) voor ondersteuning bij hun sollicitatie: bijvoorbeeld voor hulp bij het opstellen van cv en brief, maar vooral ook ondersteuning bij het zoeken naar vacatures (via zoekmachines). Met name laagopgeleide vrouwen en ouderen hebben thuis geen computer, geen internetaansluiting en beheersen de Nederlandse taal onvoldoende om zich een weg te kunnen banen op de competitieve arbeidsmarkt. Daarentegen zijn vrijwel alle vacatures uitsluitend digitaal te bezichtigen. Daarnaast werden er veel digitale vragen gesteld over de zoektocht naar stageplaatsen voor mbo'ers en hbo'ers (wekelijks 2 tot 3 aanvragen). Met behulp van het lokale netwerk van bedrijven en organisaties in Utrecht werden studenten geholpen met een stageplek. Door deze hulpvragen ontstaat er wel inzicht over de aard en omvang van stagediscriminatie. Nieuw en opvallend in 2020 waren de verzoeken van 13 cliënten om hulp en ondersteuning te krijgen voor digitale sollicitatiegesprekken. Dit werd ervaren als een extra belasting en druk in verband met de faalangst die deze doelgroep ervaart.

Ook mensen met een uitkering (Gemeente/UWV) kwamen langs voor ondersteuning bij hun sollicitatieplicht om 4 sollicitaties per maand te verrichten,

Het spreekuur is laagdrempelig. Samenwerkende partners leveren allen een bijdrage door tijd of voorzieningen beschikbaar te stellen. De training van de stagiaires voor de sollicitatiebegeleiding is in handen van Art.1 Midden Nederland, al het overige is in handen van studenten en vrijwilligers. Het kopiëren en printen van folders, brieven en cv's gebeurd via Bibliotheek Utrecht. Er zijn vier laptops beschikbaar voor gratis gebruik van cliënten. Alle betrokkenen kregen gratis koffie en thee van de bibliotheek. In 2020 draaide dit project voor het laatst.

Art.1 Presentatie Survey
UTRECHT IS OOK MIJN STAD
MIDDEN NEDERLAND
voor gelijke behandeling
tegen discriminatie
24 september 2020

Presentatie van het onderzoek 'Utrecht is mijn stad' tijdens een bijeenkomst in Moskee Assoenna, september 2020, Foto: JCfoto.nl

MOSLIMDISCRIMINATIE

Prestatie afspraken	Realisatie jan - dec 2020
Projectleiding Survey	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd Survey Islamofobie afgerond Onderzoek Utrecht is ook mijn stad' uitgebracht en gepresenteerd. Publicatie factsheet ' Islamofobie onder bekeerlingen'
Netwerkcontacten, gesprekken, bijeenkomsten	<ul style="list-style-type: none"> Onderzoekspresentatie/expertmeeting Utrecht is ook mijn stad, met o.a. sleutelfiguren, Gemeente Utrecht, politie en andere partners. 3 hoorcollege's met Imam Sayfaoui betreft behoeftes en context Utrechtse Moslims. Afstemming en overleg met Utrechtse Moskeeën betreft actualiteit en aanpak islamologie
18 workshops "Jezelf kunnen zijn als Moslim in Utrecht"	<ul style="list-style-type: none"> Niet gerealiseerd i.v.m. corona. Wel zijn nieuwe trainingsbehoeften in kaart gebracht in samenwerking met de Utrechtse moslimgemeenschap en wordt een nieuw trainingsaanbod voorbereid.

Het jaar 2020 kenmerkt zich door twee hoofdstromingen in de werkzaamheden van Art.1 MN jegens de Moslimgemeenschap. Enerzijds de realisatie van de survey over Moslimdiscriminatie in Utrecht die uiteindelijk de naam heeft gekregen "Utrecht is ook mijn stad". Dit proces begon met een pitch in het voorjaar onder een drietal bureaus voor de realisatie van het onderzoek. Ewoud Butter en Jurriaan Omlo kregen de opdracht gegund. Na een zorgvuldig doorlopen proces met de intensieve betrokkenheid van de Stuurgroep Islamofobie van de gemeente Utrecht en de moslimgemeenschap werd het onderzoek afgerond en gepresenteerd in het najaar bij de Assoenna Moskee onder de aanwezigheid van de wethouder Linda Voortman en andere partners en stakeholders.

Het onderzoek is beschikbaar via de website van Art.1 MN.

Anderzijds vormden de stringente coronamaatregelen geen belemmering om andere actuele thema's te bespreken met sleutelfiguren uit de moslimgemeenschap. Zo werd er naar aanleiding van vragen over de betrouwbaarheid van het meldpunt en de wijze van omgaan met informatie van melders een werkbezoek georganiseerd bij Art.1 MN. Op die manier konden sleutelfiguren uit de gemeenschap kennis maken met de werkwijze

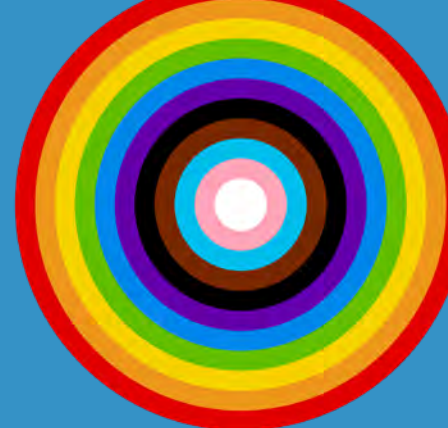
Bijeenkomst 'Utrecht is ook mijn stad', Moskee Assoenna, september 2020
foto: JCfoto.nl

van het meldpunt. Daarnaast werden er intensieve gesprekken gevoerd over trainingsbehoeften (5 bijeenkomsten) en werd de inbreng van de moslimgemeenschap voor de anti-discriminatieagenda verzameld voor de gemeente Utrecht (3 bijeenkomsten).

LHBTI+

Prestatie afspraken	Realisatie jan - dec 2020
Pink Panel	• Gerealiseerd
LHBTI Veiligheidsoverleg (voorzitterschap, secretariaat)	• Gerealiseerd
Activiteiten uit LHBTI Veiligheidsoverleg	• Weinig activiteiten door corona
Utrecht Canal Pride	• Afgelast wegens corona
Regenboogagenda Utrecht: waaronder online meldcampagne	• Deelname vanuit Art.1 MN
Deelname werkgroep LHBTI-Onderwijs	• Participatie van Art.1 MN

De vragenlijsten van de PinkPanel zijn in 2020 uitgezet. De publicatie volgt in het voorjaar van 2021. Ondanks corona kwam het Regionaal Veiligheidsoverleg vier maal bijeen. Naar aanleiding van toegenomen incidenten via datingapps, waarbij er slachtoffers waren gevallen zowel in de regio als landelijk, was er een extra overleg. Tenslotte werd het vervolgonderzoek op 'Wel gebeurd, niet gemeld' over veiligheid tijdens het uitgaan gepubliceerd.

MELDPLATFORM
WWW.WEBLIJVENONSZELF.NL

We blijven
onszelf

Meldplatform www.weblijvenonzelf.nl is met veel enthousiasme gelanceerd tijdens het aan corona aangepaste Utrecht Rainbow Festival, in samenwerking met COC Midden Nederland. Het Utrecht Canal Pride kon vanwege corona helaas geen doorgang vinden, De Werkgroep LHBTI Onderwijs kwam tweemaal samen. Over het hijsen van de regenboogvlag in 2020 is er een factsheet gemaakt. Die is te bezichtigen op de website van Art.1 MN. Vanuit de #jijtelmee campagne en samen met COC Midden Nederland, en andere bondgenoten heeft Art.1 MN honderden kaarten verstuurd naar leden van de LHBT+ gemeenschap met een risico op uitsluiting en eenzaamheid door corona.

Vormgeving door Finally.nl

HORECA/PANEL DEURBELEID

Prestatie afspraken	Realisatie jan - dec 2020
Panel deurbeleid: secretariaat, telefoon en website	<ul style="list-style-type: none"> Vanwege corona is nachtleven dicht
Meldingen die bij panel binnenkomen	<ul style="list-style-type: none"> 2 meldingen
Casusoverleg	<ul style="list-style-type: none"> 1 overleg
Aandacht toegankelijkheid horeca minder valide mensen	<ul style="list-style-type: none"> niet gerealiseerd (was niet de wens van het PDU)
Plannen toekomstige samenwerking Panel	<ul style="list-style-type: none"> 1 overleg

Vanwege corona bleef het nachtleven dicht voor het grootste deel van 2020 waardoor de werkzaamheden van Panel Deurbeleid tot stilstand kwamen. In het begin van het jaar ontving het Panel nog twee meldingen. Er vond één regulier overleg plaats, en één over de toekomst van het Panel. Aandacht vragen voor de toegankelijkheid van de horeca, zoals in de prestatieafspraken staat benoemd, is niet gerealiseerd. Dit was ook niet de wens van het Panel. Wel is er door Art.1 MN gedurende het jaar contact gehouden met relevante partners om te kunnen ondersteunen en adviseren als het nachtleven weer opengaat.

HANDICAP/CHRONISCHE ZIEKTE

Prestatie afspraken	Realisatie jan - dec 2020
Bekendheid geven missie Art.1 MN, het VN Verdrag inzake Mensen met een Beperking (2006), meldingsbereidheid vergroten onder doelgroep	<ul style="list-style-type: none"> Aandacht voor positie en actualiteit van deze doelgroep in communicatie, waaronder social media. In kaart brengen van positie van deze doelgroep in coronatijd in Mensenrechtenrapportages Utrecht: 5 x Uitwisselingsessie met Stichting Bartiméus en ECIO.
Gezamenlijk project of activiteit met samenwerkingspartners	<ul style="list-style-type: none"> Diverse plannen rondom Week van Toegankelijkheid met o.a. SOLGU zijn vervallen vanwege corona. Panelgesprek over Toegankelijkheid van onderwijs en stad (in kader Diversiteitsweek Amersfoort) is online beschikbaar voor ook Utrechtse partners.

In 2020 had Art.1 MN aandacht voor de positie van deze doelgroep en de actualiteit in de eigen communicatie waaronder via sociale mediakanalen. In de rapportage mensenrechten in coronatijden is aandacht geschonken aan personen die leven met een handicap of een chronische ziekte. Tijdens het jaar heeft Art.1 MN de netwerkcontacten met partnerorganisaties onderhouden. Zo was er een uitwisselingsessie met Stichting Bartiméus en ECIO. Diverse plannen rondom Week van Toegankelijkheid met o.a. SOLGU zijn door corona komen te vervallen. Echter, het online panelgesprek over Toegankelijkheid van onderwijs en stad (in kader Diversiteitsweek Amersfoort) is via de website van Art.1 MN beschikbaar, ook voor Utrechtse partners.

ONTMOETING BUURT & WIJK

Prestatie afspraken	Realisatie jan - dec 2020
Samenwerking Stichting Vreedzame Wijk/ Vreedzame scholen	<ul style="list-style-type: none"> Samenwerking Vreedzame Wijk Utrecht - 1 webinar Diversiteit
Samenwerking vertegenwoordigers, overlegorganen (w.o. Bondgenotenwerk)	<ul style="list-style-type: none"> Samenwerking Social Impact Factory Missie 030 Conferentie en netwerksessie 1x adviessessie onderzoek Sociale Cohesie 3x coaching GGZ jongerenproject
Buurtevenementen, dialoogtafels, iftar maaltijden, andere activiteiten	<ul style="list-style-type: none"> Deelname aan Jongerendebat Overvecht van Wijkraad Overvecht betreft Gelijke Kansen in de Toekomst - 50 + deelnemers Deelname en begeleiding 3 deelsessies. Deelname aan Sirenelunch Overvecht, werkbezoek aan buurthuizen en organisaties in de wijk Overvecht

Een goed contact met netwerkpartners in buurten en wijken is cruciaal voor het werk van Art.1 MN. Zo is de samenwerking met Vreedzame Wijk Utrecht voortgezet. Samen is er 1 webinar Diversiteit georganiseerd. Ook relevant was de samenwerking met de Social Impact Factory Missie 030. Aanvullend heeft Art.1 MN deelgenomen aan diverse (online) conferenties en netwerksessies.

PIETENPACT

Prestatie afspraken	Realisatie jan - dec 2020
Deelname initiatiefgroep Inclusief Sinterklaasfeest	<ul style="list-style-type: none">• Samenwerking rondom Pepernotenfestival in oktober 2020
Actualisatie webtool	<ul style="list-style-type: none">• Gerealiseerd
Penvoerderschap Initiatiefgroep Inclusief Sinterklaasfeest (uit middelen initiatiefgroep en niet uit subsidie Gemeente Utrecht)	<ul style="list-style-type: none">• Gerealiseerd

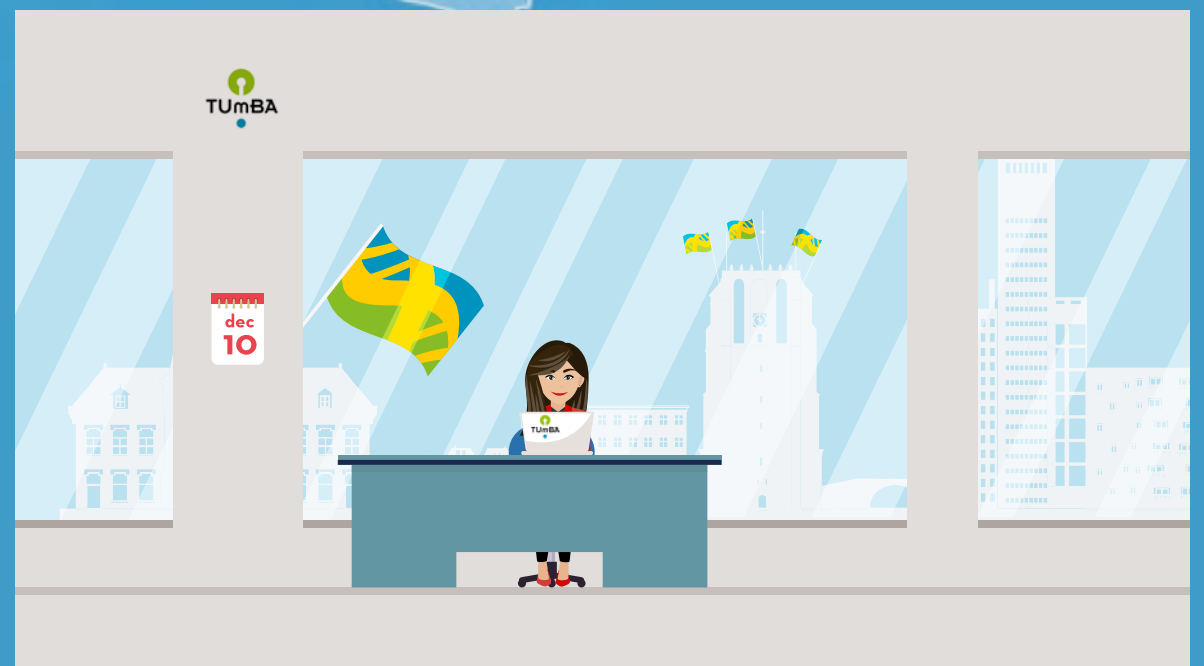
Mede vanwege de intense expressies rondom #Blacklivesmatter is het contact met de Pietenpact in 2020 intact gebleven. Art.1 MN en andere partners consolideerden de samenwerking rondom het Pepernotenfestival in oktober 2020 waarbij Art.1 MN logistieke ondersteuning kon bieden. De webtool voor een Inclusief Sinterklaasfeest is in 2020 geactualiseerd. Ook heeft Art.1 MN samen met netwerkpartners een factsheet ontworpen over het thema. De factsheet is te raadplegen op de website van Art.1 MN.

BITTERZOETE ROUTE

Prestatie afspraken	Realisatie jan - dec 2020
Website, email en aanvragen voor de route	<ul style="list-style-type: none">• Gerealiseerd
Deelname overleg Bitterzoete route	<ul style="list-style-type: none">• 2x overleg werkgroep
Afstemming aanvragen en rondleidingen	<ul style="list-style-type: none">• Vanwege corona zijn er geen fysieke overlegmomenten of rondleidingen geweest.
Promotie	<ul style="list-style-type: none">• Informatieverzoeken ontvangen en afgehandeld

In 2020 is er een Engelse vertaling van de website www.bitterzoeteroute.nl gerealiseerd en beschikbaar gesteld. De werkgroep overlegde in 2020 tweemaal. Vanwege corona zijn er geen fysieke overlegmomenten of rondleidingen geweest. Over de route zelf zijn er informatieverzoeken ontvangen:

- 2x AD Utrecht artikel verwijzend naar wandeling
- Mediaverzoek UtrechtAltijd
- Bespreking van Bitterzoete Route in de gemeenteraadgesprekken over racisme (tweemaal)
- Advies en aanvraag Armhoefse Akkers in Tilburg

Wethouder Linda Voortman hijst de Mensenrechtenvlag voor het Stadskantoor, december 2020
Foto: JCfoto.nl

SPORTAKKOORD

Prestatie afspraken	Realisatie jan - dec 2020
Samenwerking KNVB en andere overkoepelende sportorganisaties	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd
Binnen project Positieve Sportcultuur uitvoering geven aan Art.1MN deelgebied; afstemming projectleider Positieve Sportcultuur	<ul style="list-style-type: none"> Afstemming heeft plaatsgevonden

In 2020 kwamen veel sportactiviteiten te vervallen vanwege corona. Desondanks zijn er gesprekken gevoerd met de KNVB en NOC*NSF over projectinitiatieven die aansluiten bij de beleidsvoornemens van beide organisaties. In Utrecht heeft een racistisch incident waarbij sportclubs uit Vleuten betrokken waren, de media gehaald. Art.1 MN heeft ondersteuning aangeboden zowel aan de clubs als aan de KNVB. Art.1 MN heeft verder deelgenomen aan diverse bijeenkomsten en gesprekken met partners van het Sportakkoord.

PUPS: UTRECHT ZIJN WE SAMEN

Prestatie afspraken	Realisatie jan - dec 2020
Deelname werkgroepen Utrecht zijn we samen	<ul style="list-style-type: none"> PUP rechtsradicalisering heeft plaatsgevonden met deelname Art.1 MN 3 bijeenkomsten Islamofobie bijgewoond Bijeenkomst Segregatie in het onderwijs: met deelname Art.1 MN Initiatieven fonds voor jongeren: geen doorgang Bijeenkomst Democratische rechtstaat met deelname Art.1 MN
Deelname inspiratiemiddagen	<ul style="list-style-type: none"> inspiratiemiddag vervallen door corona
Activiteiten uit werkgroepen	<ul style="list-style-type: none"> Bijeenkomst Rechtsradicalisering bijgewoond door Art.1 MN

Ondanks corona was 2020 een jaar van polarisatie en rechtsextremisme. Voor zover mogelijk heeft Art.1 MN deelgenomen aan de activiteiten georganiseerd door 'Utrecht zijn we Samen' vanuit de bewustwording dat de netwerken die middels dit initiatief bij elkaar komen meer dan ooit noodzakelijk zijn voor de preventie van radicalisering in de stad.

WONINGMARKTDISCRIMINATIE

Prestatie afspraken	Realisatie jan - dec 2020
Geen	<ul style="list-style-type: none"> • Verkennen strafrechtelijke route bij woningmarktdiscriminatie • Bestuurlijk overleg • Artikel geschreven over juridisch kader voor Vastgoed Belang • Marktconsultatie vervolgonderzoek • Briefing gemeenteraad over onderzoek woningmarktdiscriminatie • Artikel en juridisch kader op website geplaatst. • Deelname expertmeeting woningmarktdiscriminatie Utrecht • Sessie deelname landelijke pilot woningdiscriminatie (voorbereidende sessies voor sensibiliseringsgesprekken met makelaars). • Feedback werkdocument landelijke pilot

Voor woningmarktdiscriminatie heeft de gemeente in 2020 geen diensten ingekocht bij Art.1 MN. Desondanks heeft Art.1 MN bij uiteenlopende gelegenheden geadviseerd en deelgenomen aan bijeenkomsten en sessies.

ROLMODELLEN

Prestatie afspraken	Realisatie jan - dec 2020
Samen met het NJR: rolmodellen project voor het MBO	<ul style="list-style-type: none"> • Campagne in samenwerking met NJR vormgegeven en uitgevoerd. De producten zijn gereed en startklaar. Zes rolmodellen opgenomen. Per rolmodel staan 2 video's en teasers gereed. • Afstemming integreren project in stadsbrede mbo-campagne met mbo-werkgroep en gemeente. Lancering en presentatie zijn wegens corona uitgesteld. 2x overleg met werkgroep gehad. Het project zal doorgang vinden in 2021.

Dit project dient gezien te worden in het verlengde van stagediscriminatie/ arbeidsmarktdiscriminatie (zie hierboven). Doel van het project is het delen van positieve verhalen rondom (voormalige) mbo-studenten om bewustwording en daarmee meer kansen voor deze doelgroep te genereren.

BELEIDSADVISERING

In 2020 werkte de gemeente Utrecht aan een anti-discriminatie agenda. Dit proces was reeds in 2019 opgestart. Door corona liep het traject vertraging op. Art.1 MN participeerde in verschillende etappes. Een spraakmakend moment was het online stadsgesprek met deelname van de wethouder Linda Voortman. Art.1 MN heeft bijgedragen aan de voorbereiding van dit evenement. Daarnaast heeft Art.1 MN ook deelgenomen aan ophaalsessies (inventarisaties) van discriminatie-ervaringen en aanbevelingen in de stad. Concreet heeft Art.1 MN ervaringen opgehaald over arbeidsmarktdiscriminatie (naar aanleiding van de expertmeeting met als kernthema de inzet van mystery guests), over de participatie en discriminatie-ervaringen van de Oost- en Zuidoost-Aziatische gemeenschap (3 bijeenkomsten waarvan 2 online) en discriminatie-ervaringen uit de moslimgemeenschap (3 bijeenkomsten waarvan 2 online).

EVENEMENTEN EN 5 MEI

Prestatie afspraken	Realisatie jan - dec 2020
5 mei Bevrijdingsfestival	<ul style="list-style-type: none"> • In 2020 waren dergelijke activiteiten vanwege corona niet mogelijk
Evenement waar nog financiering voor moet worden gezorgd	<ul style="list-style-type: none"> • In 2020 waren dergelijke activiteiten vanwege corona niet mogelijk

Op 5 mei kon het Bevrijdingsfestival geen doorgang vinden. Naast enkele fysieke evenementen (één voor de Oost- en Zuidoost-Aziatische gemeenschap en één voor de presentatie van de Survey islamofobie) organiseerde Art.1 MN ook regelmatig bijeenkomsten online.

ACTUALITEITEN

Prestatie afspraken

Inspelen op activiteiten door erover te schrijven of events te organiseren

Realisatie jan - dec 2020

- Prominente aanwezigheid op sociale media (Facebook en Instagram) mede dankzij #jijtelmee campagne - 300% meer volgers
- Bijdrage aan het NOS Jeugdjournaal van 20 juni over discriminatie en racisme naar aanleiding van BLM-protesten.
- Art.1MN werd ook genoemd bij de volgende media-outlets:
 - Algemeen Dagblad Utrecht
 - RTV Radio
 - Volkskrant

In 2020 stond de actualiteit in het teken van de wereldwijde coronapandemie en de effecten op het leven van verschillende doelgroepen. Op sociale media en via diverse rapportages en factsheets werd door Art.1 MN hier uitgebreid aandacht aan besteed. Ook de social mediacampagne #jijtelmee was een belangrijk platform om sleutelfiguren en burgers aan het woord te laten en hun impressies te delen. Naar aanleiding van de Black Lives Matter-beweging en de golf van manifestaties en acties in Nederland en daarbuiten, publiceerde Art.1 MN een [steunbetuiging op de website](#) en verzorgde een bijdrage aan Jeugdjournaal van 20 juni over discriminatie en racisme.

DIVERSITEITSPRIJS & ABK-PRIJS

Prestatie afspraken

Secretariaat jury

Realisatie jan - dec 2020

- Voor de Diversiteitsprijs is de gebruikelijke procedure gevolgd. Voor de ABK prijs is met toestemming van de gemeente hiervan afgeweken

In aanloop naar de uitreiking van de Diversiteitsprijs 2020 sloeg corona toe terwijl het werven van kandidaten al was begonnen. Een gezamenlijke beraadslaging van de jury was niet aan de orde. Daarentegen verliep de (individuele) beoordeling met extra toewijding vanwege de kwaliteit van de inzendingen en het doorzettingsvermogen van de kandidaat-instellingen, ondanks corona. De winnaar van de Diversiteitsprijs 2020 was Queridon Taal en Horeca. De Annie Brouwer Korf-prijs in 2020 werd uitgereikt aan oud-burgemeester van Utrecht, Jan van Zanen tijdens een bijzondere (en coronaproof) middag tijdens het Utrecht Rainbow Festival in oktober.

NETWERKEN

Prestatie afspraken

Realisatie jan - dec 2020

Het onderhouden van netwerkcontacten die niet onder bovenstaande projecten vallen

Tijdens 2020 zijn er netwerkcontacten onderhouden met:

- Samenwerking en versterking met ZIMIHC theaters onderhouden in o.a. #jijtelmee campagne
- Bijdrage kennissessie 'Jongeren' en contact Alliantie Genderdiversiteit
- Afstemming en uitwisseling met Movisie/ KIS betreft actualisering onderzoek naar interventies.
- Kennismakingen met nieuwe Utrechtse initiatieven rondom mentale gezondheid, seksualiteit en genderdiversiteit; o.a. Rainbow Academy, LoveYourselfFirst en Golven van Verdriet.
- Interview en crosspromotie ALLéén - initiatief voor verbinding en tegen eenzaamheid.
- WO=MEN Dutch Gender Platform
- Stichting Sophiedella
- Comité 21 maart
- Comité Decade People of African Descent
- Bibliotheek Utrecht
- Stichting de Oase
- Stichting Het Zonnetje
- Asian Raisins
- Het Sociaal Cultureel Planbureau
- Diversiteit in Bedrijf
- De Normaalste Zaak
- Het Ministerie van Sociale Zaken

TABEL URENVERANTWOORDING 2020

	Ingekochte uren bij Art1MN	Realisatie uren door Art1MN
Basispakket Meldpunt Discriminatie (ADV)	1581	2062
Aanvullende dienstverlening		
Meldingsbereidheid	472	674
Educatie	590	1.400
Arbeidsmarkt	370	407
Moslimdiscriminatie	180	678
LHBTI	285	436
Horeca en panel deurbelid	111	15
Handicap en chronisch zieken	130	28
Woningmarktdiscriminatie	0	66
Buurt en wijk	60	163
Pietenpact	40	15
Bitterzoete route	65	13
Mensenrechtencoalitie	30	27
Sportakkoord	80	65
Utrecht zijn we samen (waaronder pop-ups)	80	24
Beleidsadvisering	50	127
Evenementen zoals 5 mei	100	88
Actualiteit overig	68	119
Diversiteitsprijs	76	155
Netwerk overig	50	144
TOTAAL	4.438	6.703

BIJLAGEN

INWONERS

	1 januari 2019	1 januari 2020
	Amersfoort	inwoners
Utrecht	352866	357597

MELDINGEN

	2019	2020
Aantal meldingen door inwoner gemeente	176	352
Promillage (meldingen inwoner gemeente)	0,31	0,50
Aantal meldingen over voorval gemeente	172	237
Promillage (meldingen voorval gemeente)	0,49	0,49

KLACHTBEHANDELING

	inwoner	inwoner
Alleen registratie	25	32
Advies/informatie	112	267
Beïnvloeding beleid	2	4
Bemiddeling	19	21
Bijstaan in procedures	6	6
Doorverwijzing	25	21
Eigen onderzoek Meldpunt	0	1
Overig	0	

DISCRIMINATIEGROND

	2019	2019	2020	2020
	inwoner	voorval	inwoner	voorval
Antisemitisme	2	0	3	3
Arbeidscontract	0	0	1	1
Arbeidsduur	2	2		
Burgerlijke staat	0	0	6	5
Geslacht	17	9	23	23
Godsdienst (waarvan tegen moslims)	18 (12)	13 (8)	16 (13)	15 (12)
Handicap/chronische ziekte	18	31	27	28
Herkomst, huidskleur	78	77	243	118
Leeftijd	5	7	10	12
Levensovertuiging	1	1		1
Nationaliteit	2	0	9	11
Politieke gezindheid	0	0		1
Seksuele gerichtheid	25	18	9	10
Niet-wettelijk	17	17	11	15
Onbekend	5	5	7	6

WIJZE VAN DISCRIMINATIE

	2019	2019	2020	2020
	inwoner		voorval	inwoner
Bedreiging	3	4	3	3
Geweld	1	3	3	3
Omstreden behandeling	110	110	131	150
Vijandige bejegening	73	61	230	93
Overig	1	2		1
Onbekend/niet van toepassing	3	3		

MAATSCHAPPELIJK TERREIN

	2019	2019	2020	2020
	inwoner	voorval	inwoner	voorval
Arbeidsmarkt	48	48	43	61
Buurt/wijk	15	15	18	18
Collectieve voorzieningen	16	16	29	31
Commerciële dienstverlening	22	22	34	38
Horeca/amusement	9	10	2	3
Huisvesting	6	7	18	18
Media en reclame	8	7	146	7
Onderwijs	8	13	13	13
Openbare ruimte	15	14	19	20
Politie/OM/vreemdelingenpolitie	7	5	8	8
Privésfeer	0	0		
Publieke/politieke opinie	12	4	15	13
Sport	5	6	6	6
Overig	1	1	1	1
Onbekend	4	4		

TERREIN	Discriminatiegrond											Totaal		
	Arbeidscontract	Burgerlijke staat	Geslacht	Godsdienst	Handicap	Leeftijd	Levensovertuiging	Nationaliteit	Niet-wettelijke gronden	Onbekend	Politieke gezindheid		Ras	Seksuele gerichtheid
Arbeidsmarkt	1		9	4	6	3	1	2	5	2	1	28	2	61
Buurt/Wijk		1		2		1			1	1		12	1	18
Collectieve voorzieningen		1	3	1	5	1		4	2	1		15		31
Commerciële dienstverlening		2	2	2	11	3		4	1			13	1	38
Horeca/amusement						1			1			1		3
Huisvesting		1	3	2	2				3			6	2	18
Media/Reclame						1						6		7
Onderwijs			1			1		1	1	1		8		13
Openbare ruimte/ publiek domein			1	5	1					1		10	4	20
Politie/OM/ Vreemdelingenpolitie												1		1
Privésfeer			2		1				1			5		8
Publieke/politieke opinie			1	1	1							10		13
Sport/recreatie			1		1	1						4		6
Totaal	1	5	23	17	28	12	1	11	15	6	1	119	10	237

AANTAL MELDINGEN PER AARD

DISCRIMINATIEGROND	Aard					Totaal
	Bedreiging	Geweld	Omstreden behandeling	Overig	Vijandige bejegening	
Arbeidscontract			1			1
Burgerlijke staat			5		1	5
Geslacht			20		3	23
Godsdienst			5		13	17
Handicap/chronische ziekte			27		3	28
Leeftijd			12		1	12
Levensovertuiging			1			1
Nationaliteit			10		1	11
Niet-wettelijke gronden			13		2	15
Onbekend	1		2		3	6
Politieke gezindheid			1			1
Ras	2	1	57	1	66	119
Seksuele gerichtheid		2	3		6	10
Totaal	3	3	150	1	93	237

TOELICHTING CIJFERS UTRECHT

Plaats inwoners

In 2020 hebben 352 inwoners vanuit de gemeente Utrecht zich bij meldpunt Art.1 Midden Nederland gemeld met een discriminatie-ervaring. In 2019 waren dit er nog 176. De verdubbeling in het aantal meldingen is voornamelijk toe te schrijven aan het omstreden coronalied van Lex Gaarhuis van Radio 10. Volgens 140 inwoners uit Utrecht was het lied ronduit beledigend en versterkte dit het stigmatiserende effect op Oost- en Zuidoost-Aziaten in Nederland. De aangifte is vanwege het artistieke karakter van het lied door het Openbaar Ministerie geseponneerd, maar daar neemt een collectief van verschillende belangenpartijen geen genoegen mee. Het collectief is een artikel 12-Strafvordering-procedure gestart. In deze procedure is het gerechtshof in Arnhem gevraagd of het Openbaar Ministerie de aangifte alsnog moet vervolgen. Eind 2020 is dit proces nog lopende. De meldingen zijn geregistreerd op de discriminatiegrond: ras, het terrein: media/reclame, de aard: vijandige bejegening en bij de afhandeling van de klacht: advies/informatie. Een gevolg daarvan is dat wij op deze velden een groter aantal registraties terugzien dan in 2019.

Plaats voorval

In 2020 zijn er 237 meldingen geregistreerd over incidenten die zich in de gemeente Utrecht voordeden. Dit zijn 65 meldingen meer dan in 2019 (172). De helft van het aantal meldingen betrof een discriminatie-ervaring die te maken had met iemands herkomst of huidskleur. In 2019 was dit 42% van het totaal. De BLM-demonstraties zorgden in 2020 voor een stijging in het aantal meldingen op deze grond. Traditioneel gezien is het aantal meldingen op de grond herkomst/huidskleur echter altijd de grond waarop de meeste meldingen worden ontvangen. De BLM-demonstraties hebben de aandacht voor racisme weer aangewakkerd, maar Art.1 MN ziet racisme als een structureel probleem dat dan ook de structurele aandacht verdient.

Elf meldingen werden er gedaan op de discriminatiegrond nationaliteit. In 2019 was op deze grond geen enkele melding gedaan. De meldingen zijn divers van aard, waardoor er geen goede verklaring is voor de stijging. Ten opzichte van 2019 lijkt het aantal meldingen gestegen op de discriminatiegrond geslacht (9 vorig jaar, tegenover 23 dit jaar). Het aantal ligt echter meer op lijn met de jaren daarvoor waar het aantal rond de 29 meldingen lag.

Aard

Art.1 MN registreert de aard van de meldingen. Hebben wij bijvoorbeeld te maken met een belediging, dan wordt dit geregistreerd onder de noemer 'vijandige bejegening'. Wordt iemand door een maatregel nadelig getroffen of zelfs uitgesloten, dan wordt het incident geregistreerd onder de noemer 'omstreden behandeling'.

De meeste meldingen werden geregistreerd als een omstreden behandeling (150). Voorbeelden zijn: afgewezen worden voor een stageplek vanwege het dragen van een hoofddoek of iemand die vanwege een lichamelijke beperking geen toegang heeft tot het openbaar vervoer. Er zijn 93 meldingen geregistreerd als vijandige bejegening. Hieronder vallen naast belediging ook uitschelden en bekladdingen. De ernstigere vormen van discriminatie zijn bedreiging en geweld. Dit wordt bij Art.1 MN slechts minimaal gemeld (beide drie keer in Utrecht). Meestal gaan burgers bij dergelijke ervaringen rechtstreeks naar de politie.

Zoals gezegd komen ieder jaar de meeste meldingen binnen op omstreden behandeling. Hiervoor zijn meerdere verklaringen:

- Melders weten vaak niet wat hun mogelijkheden zijn wanneer zij ongelijk worden behandeld. Als men hierover informatie zoekt, is Art.1 MN een makkelijk te vinden instantie die informatie en hulp kan bieden.
- Voorvallen van omstreden behandeling blijven relatief vaker in vermoedens hangen; in dat geval betreft het een vermoeden of gevoel van discriminatie. Ook als een voorval lastig te bewijzen is of juridisch niet als discriminatie wordt gezien, is het voor melders prettig om in ieder geval een melding te kunnen doen bij een antidiscrimatievoorziening.
- Men zoekt bij ernstige vormen van discriminatie (uitschelden, bedreiging of geweld), eerder de politie op dan Art.1 MN, omdat dergelijke voorvallen als heftiger worden ervaren.

Grond en aard

Als we de discriminatiegronden afzetten tegen de aard van de discriminatie zien we dat discriminatie vanwege godsdienst voornamelijk als een vijandige bejegening wordt ervaren. Hieronder vallen voornamelijk de meldingen die betrekking hebben op moslimdiscriminatie. Discriminatie vanwege iemands afkomst wordt zowel als een omstreden behandeling als een vijandige bejegening ervaren, ook al betreft het vaker een vijandige bejegening. In eerdere jaren lag dit aantal ook bij elkaar, maar werd de discriminatie vaker

als een omstreden behandeling ervaren. Discriminatie wegens iemands beperking, geslacht of leeftijd wordt traditioneel vaker als een omstreden behandeling ervaren.

Afhandeling melding

Van elk dossier wordt bijgehouden hoe de melding is afgehandeld. Bij het behandelen van een melding wordt er samen met de melder gekeken naar welke acties wenselijk én haalbaar zijn. Dit hangt sterk af van het type klacht en de wensen en verwachtingen van de melder.

In de meeste gevallen heeft Art.1 MN de melders advies of informatie gegeven (267 keer). Dat kan een vraag zijn over een incident dat binnen de gelijke behandelingswetgeving valt, of bijvoorbeeld een advies voor het eigen handelen.

Bemiddeling als wijze van klachtbehandeling heeft de voorkeur van Art.1 MN aangezien partijen dan vaak weer tot elkaar komen. In de gevallen waar er geen sprake is van juridische discriminatie wordt onderzocht of deze wijze van klachtbehandeling toch ingezet kan worden. De melder ervaart de discriminatie namelijk wel. De andere partij heeft er tevens baat bij om op de hoogte te zijn van de discriminatie-ervaring om bijvoorbeeld de relatie en het vertrouwen in de organisatie goed te houden. In 2020 is er 21 keer bemiddeld.

Als een melder wordt bijgestaan in een procedure, vertegenwoordigt de consulent discriminatiezaken de cliënt bijvoorbeeld in een procedure bij het College voor de Rechten van de Mens of is de melder ondersteund bij een klacht politieoptreden.¹ Ook bij interne klachtenprocedures bieden de consulenten hulp (6 keer).

In 32 gevallen is de klacht alleen geregistreerd. Men heeft dan geen behoefte aan een verdere behandeling van de klacht, maar wil wel dat er zicht komt op de problematiek en dat het incident geregistreerd wordt. De consulenten bieden in deze gevallen vaak een luisterend oor.

¹ In een klacht politie optreden staat het gedrag van de politie centraal. De melder ervaart het gedrag als discriminatoir en wil de politie hier op wijzen. De intentie van de procedure is om tot elkaar te komen en dat de politie leert van haar fouten. Het komt voor dat partijen verschillende visies hebben op de situatie. Als een melder het wenst, staat daarna de weg open om de Nationale Ombudsman te vragen om een oordeel of de politie juist heeft gehandeld.

